

Rahoitushaun nimi: Kuntalaisten osallistuminen kunnan talouden suunnitteluun

Etsimme kahta kuntaa kokeilemaan uusia tapoja, joilla kuntalaiset voivat osallistua talouden suunnitteluun. Tällä sivulla kerrotaan rahoitushaun ehdoista, kriteereistä ja aikataulusta. Kevääseen painottuvan kokeilun hakuaika päättyy 29.3.2023 ja syksyn 14.6.2023.

Mitä kokeillaan?

Sitra avaa rahoitushaun, jonka tavoitteena on saada kokeilemalla näyttöä kuntalaisten osallistumisesta kunnan talouden suunnitteluun pitkäjänteisen ja kestäväen taloudenpidon vahvistamiseksi.

Kokeilussa kunta kokoaa satunnaisotannalla kuntalaispaneelin, joka tukee vuoden 2024 talousarvion ja/tai taloussuunnitelman laatimista normaalin budjetointiprosessin yhteydessä. Paneelin käytössä on riittävä talousdata ja muut olennaiset tiedot. Paneeli puntaroi eri vaihtoehtoja ja ottaa kunnan strategian pohjalta kantaa parhaiden toimenpiteiden valintaan tai aiempien toimenpiteiden arviointiin. Paneelin työskentelyn taustaksi voidaan järjestää myös avoin kuntalaiskysely tai asukasilta/iltoja.

Sitra tukee kokeiluja kunnan työhön ja hankintoihin kohdistuvalla rahoituspanoksella, menetelmäosaamisella sekä paneelin työskentelyä tukevan konsultin työpanoksella.

Tässä vaiheessa etsimme mukaan kahta pienehköä ja ketterää kuntaa (kokoluokka enintään noin 20 000 asukasta), jotka kumpikin toteuttavat oman kokeilunsa vuoden 2023 aikana, painottuen joko kevääseen tai syksyyn.

Perustamme samalla myös kehittämisverkoston kaikille aiheesta kiinnostuneille kunnille ja alan toimijoille. Kokeilujen tulokset ovat kaikkien kuntien käytettävissä jatkossa.

Miten mukaan?

Rahoitushaku on suunnattu kunnille, jotka haluavat vahvistaa taloussuunnitteluaan kuntalaisten avulla. Keskeistä on osallistumisen kytkentä normaaliin budjetointiprosessiin, eri vaihtoehtojen hyötyperusteinen (outcomes) tarkastelu sekä kuntalaisten ehdotusten ottaminen huomioon talousarviota ja taloussuunnitelmaa laadittaessa.

Hakija voi osallistua rahoitushakuun yhdellä tai usealla eri hakemuksella, jotka täyttävät arviointikriteerit. Mukaan valitaan enintään yksi hanke kuntaa kohti.

Kokeilu voi kytkeytyä talouden suunnittelun tai sen toteutumisen arvioinnin osaksi esimerkiksi budjettikehysten, yhdistelmäbudjetin, tasapainotusratkaisun tai arviointikertomuksen laatimisen yhteydessä tai muulla mielenkiintoisella tavalla.

Sitra valitsee mukaan otettavia hankkeita kahdessa vaiheessa:

- Kevääseen painottuva kokeilu viimeistään 29.3.2023 saapuneista hakemuksista
- Syksyyn painottuva kokeilu viimeistään 14.6.2023 saapuneista hakemuksista

Sitran rahoitus/tuki hankkeelle

Kokeiluiden rahoitus on korkeintaan 30 000 euroa kokeilua kohti, kahdelle eri kokeilukunnalle.

Sitran myöntämän tuen suuruus voi olla 50–100 % kunnan toteuttaman hankkeen kustannuksista.

Rahoitushaun ja myönteisen rahoituspäätöksen perusteella myönnettävällä rahoituksella voidaan kattaa ainoastaan sellaisia hankekustannuksia, jotka on määritelty Sitran rahoitushankkeen seuranta- ja kululiitteessä.

Sitralla ei korvaa hakijalle mitään hakukuluja eikä rahoitukseen liittyen mitään muita kuluja.

Hakemusten arviointikriteerit

Arvioimme hakemuksia seuraavien kriteerien mukaan:

- Onko kunnan budjettisyklin aikataulu sopiva kokeilun toteuttamiseen vuonna 2023
- Tarve kuntalaisten puntaroivaan osallistumiseen: mihin haasteeseen tai ongelmaan haetaan kannanottoa
- Miten kuntalaispaneeli kytketään taloussuunnittelun prosessiin ja sen osapuoliin
- Yksilöity käytettävissä oleva talousdata ja muut olennaiset tiedot, jotka voidaan esittää kuntalaisille ymmärrettävästi
- Avoimuus ja läpinäkyvyys: miten kuntalaisten ehdotukset otetaan huomioon valmistelussa ja päätöksenteossa, sekä julkistetaan kaikille kuntalaisille
- Innovatiivisuus ja uutuus: kokeilussa testataan uutta vaikuttamisen tapaa kunnan talouden suunnittelussa

Sitra tekee ratkaisun mukaan otettavista hakijoista. Hakemusten arvioinnin tukena se voi käyttää ulkopuolisia asiantuntijoita.

Hakemuksen sisältö

Hakemus tehdään hakulomakkeelle ja siihen liitetään alustava kokeilusuunnitelma ja kustannusarvio. Kokeilusuunnitelma on vapaamuotoinen ja sen maksimipituus on 2 sivua. Kokeilusuunnitelmasta tulee ilmetä vähintään arviointikriteerien mukaiset asiat.

Hakija on vastuussa Sitralle antamiensa tietojen oikeellisuudesta sekä siitä, etteivät ne loukkaa kenenkään kolmannen oikeuksia.

Miten edetään?

1. Hakija täyttää hakulomakkeen ja lähettää sen Sitralle osoitteeseen pauli.saloranta@sitra.fi. Lomakkeeseen liitetään vapaamuotoinen alustava kokeilusuunnitelma (max 2 sivua) sekä täytetty kustannusarviolomake. Kokeilusuunnitelmasta tulee ilmetä vähintään arviointikriteerien mukaiset asiat.
2. Järjestämme hakijalle mahdollisimman pian sitralaisten kanssa etätapaamisen, jossa keskustellaan tarkemmin hakemuksesta ja mahdollisen rahoituksen yksityiskohdista.

3. Sitra valitsee kokeiluiden osallistajat aikataulun mukaisesti. Kokeiluihin valittavat hakijat tekevät tarkennetun hankesuunnitelman, jonka pohjalta tehdään rahoituspäätökset ja rahoitussopimukset Sitran ja hakijan välillä.
4. Kokeiluihin ei-valittavat hakijat kutsutaan mukaan vapaaehtoiseen kehittämisverkostoon, jonka työskentelytavasta ilmoitetaan erikseen.

Aikataulu

- Hakuaika 17.3.2023 – 14.6.2023
- Osallistujien valinnat:
 - o Kevääseen painottuva kokeilu viimeistään 31.3.2023
 - o Syksyyn painottuva kokeilu viimeistään 16.6.2023
- Kokeilut käynnistyvät, kun tarkennettu hankesuunnitelma on hyväksytty
- Kokeilut päättyvät vuoden 2023 lopussa

Tulosten julkisuus

Sitra pyrkii levittämään saatuja tuloksia, tietoja ja kokemuksia mahdollisimman laajasti yhteiskunnassa hyödynnettäväksi. Kokeilun tulosten julkisuudesta ja immateriaalioikeuksista sovitaan liitteenä olevan rahoitussopimuksen mukaisesti.

Sitra ei vastaa liikesalaisuuksien suojaamisesta eikä mistään immateriaalioikeudellisista tai rahoitushakuun osallistumiseen liittyvistä muista välillisistä tai välittömistä vahingoista osallistujille tai kolmansille osapuolille. Rahoitushakuun osallistuvien tulee itse suojata liikesalaisuutensa ja immateriaalioikeutensa tarpeellisin osin.

Asiakirjojen julkisuus

Sitralla on oikeus antaa julkisuuslain ("JulKL") (L viranomaisten toiminnan julkisuudesta 21.5.1999 / 621) mukaisesti tietoja rahoitushakuun liittyvistä asiakirjoista, rahoituksen hakijasta, rahoituksen määrästä sekä rahoitettavasta hankkeesta pois lukien JulKL:n perusteella salassa pidettävät tiedot, mikäli Sitraan kohdistetaan tietopyyntö tai muun vastaava tiedustelun JulKL:n perusteella.

Henkilötietojen käsittely

Rahoitushakuun osallistuva taho vastaa siitä, että sillä on oikeus luovuttaa sen kontaktihenkilöiden sekä haun yhteydessä yksilöidyt henkilötiedot Sitralle haun mukaisen hankkeen toteuttamista varten ja siitä, että tiedot ovat oikeita.

Haussa annettuja henkilötietoja käytetään yhteydenpitoon mahdolliseen jatkoyhteistyöhön liittyen. Haussa kerättäviä henkilötietoja käsitellään Sitran sidosryhmä- ja markkinointirekisterin rekisteriselosteen mukaisesti. Lisäksi rahoitushaun kautta rahoituksensaajiksi valikoituvien organisaatioiden kontaktihenkilöiden edellä mainittuja henkilötietoja käsitellään rahoitussopimuksen laatimista ja käsittelyä varten.

Hakemusten arviointi ja hyväksyntä

Sitra tekee kokeilusuunnitelman, näiden hakukriteerien ja esitetyn budjetin perusteella kokonaisarvion Sitran rahallisen tuen myöntämisestä hankkeelle. Rahoituksen myöntäminen edellyttää rahoitussopimuksen tekemistä.

Muut ehdot

Sitra toimii rahoitushaun perusteella valittujen rahoituksensaajien rahoittajana myönteisen rahoituspäätöksen ehtojen mukaisesti ja siksi hanke-ehdotukset, joiden perusteella Sitra ostaisi tai muuten hankkisi hakijoilta palveluita, hylätään.

Sitralla on oikeus tehdä rahoitushaun ehtoihin vähäisiä muutoksia ja täsmennyksiä, kuten esimerkiksi jatkaa hakuaikaa. Muutokset julkaistaan rahoitushaun verkkosivuilla. Tämän vuoksi rahoitushakuun osallistuvien tulee seurata rahoitushaun verkkosivuja mahdollisten muutosten huomioimiseksi.

Sitralla on oikeus keskeyttää rahoitushaku, mikäli olosuhteet tai rahoitushaun käynnistämishetkellä vallinneet edellytykset ovat muuttuneet siinä määrin, että rahoitushaun toteuttaminen ei enää ole Sitran arvion mukaan mahdollista tai tarkoituksenmukaista.

Sitralla on oikeus sulkea rahoitushausta hakija, joka rikkoo rahoitushaun sääntöjä tai voimassa olevia lakeja tai muutoin perustellusta syystä katsotaan, että hakija on sopimaton osallistumaan rahoitushakuun tai myöhemmin, hankkeen ollessa käynnissä, sen perusteella käynnistyneeseen hankkeeseen. Poissulkemisesta lähetetään tieto sähköpostitse hakijan kontaktihenkilölle.

Mikäli näiden hakuehtojuen ja muiden hakuun liittyvien asiakirjojen/julkaisujen välillä on ristiriitaa, noudatetaan näitä hakuehtoja.

Lisätiedot

Lisätietoja antaa Sitran asiantuntija Pauli Saloranta.

- LIITTEET
- Liite 1 Kustannusarviolomake
 - Liite 2 Rahoitussopimusmalli
 - Liite 2a Rahoitushankkeen seuranta- ja kululiite
 - Liite 2b Kustannusraportointipohja
 - Liite 3 Ohjeet saavutettavuudesta